

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи
О. Б. Жильцов
04 “ 12 ” 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З НАРОДНОГО ТАНЦЮ

для студентів 5 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 13.44/18
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 18 р.

Київ - 2018

Розробники:

- Медвідь Т.А., кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри хореографії;
- Луговенко Т.Г., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Луговенко Т.Г. доцент кафедри хореографії Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол від «30» серпня 2018 року № 1

Голова засідання кафедри Медвідь Т.А.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01 Хореографія (за видами) другого (магістерського) рівня вищої освіти 30.08. 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми Чапкіс Г.М.

Робочу програму перевірено
__ . __ . 20__ р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» _____ 20__ р., протокол №__
(підпис) (ПІБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120 год.
Курс	5
Семестр	9/10
Кількість змістових модулів з розподілом:	8
Обсяг кредитів	2/2
Обсяг годин, в тому числі:	120 (60/60)
Аудиторні	36/24
Модульний контроль	4/4
Семестровий контроль	-/30
Самостійна робота	20/2
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

У формуванні танцюриста народний танець відіграє значну роль.

Метою викладання навчальної дисципліни «Практикум з народного танцю» є надання студентам ґрунтовних знань із методики викладання даної дисципліни, композиційної побудови народного танцю, формування практичних навичок та умінь сценічного виконання та викладання даної дисципліни у ВНЗ.

Завданням вивчення дисципліни «Практикум з народного танцю» є вивчення методики побудови уроку народного танцю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати* :

- 1) методику виконання вправ екзерсису;
- 2) методику виконання рухів на середині зали в характері танців народів світу;
- 3) методику побудови уроку народного танців, принципи їх музичного оформлення;

4) лексичні особливості танців народів світу;

5) історію виникнення та становлення культури народних танців світу.

Програма розглядає розвиток системи професійної хореографічної освіти; методика викладання народно-сценічного та характерного танців у системі ВНЗ; методичні аспекти вивчення танцювальних рухів; методику виконання навчально-тренувальних вправ у підготовці до народно-сценічного та характерного танців.

У результаті вивчення дисципліни «Практикум з народного танцю» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а саме: знання методики виконання рухів екзерсису біля опори та основних танцювальних рухів танців народів світу у сценічній та викладацькій діяльності;

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а саме з методики виконання рухів та викладання народно-сценічного танцю, методики побудови екзерсису на середині залу та принципів його музичного оформлення;

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про хореографічну культуру різних народів з різних джерел;

- Здатність бути критичним і самокритичним;

- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес під час навчально-творчої діяльності;

- Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва різних народів, як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;

- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;

- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу;

- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;

- Здатність усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;

- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції, народно-сценічного танцю;

- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, медіа- і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його презентації;

- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;

- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;

- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб;

- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі хореографічної культури народів світу і використовувати їх з метою визначення виражально-зображальних засобів відповідно до жанру хореографічного проекту;

- Визначати народну хореографію, танцювальне мистецтво різних народів світу як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати жанри народної хореографії;

- Володіти термінологією народно-сценічного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору;
- Демонструвати володіння методикою викладання дисципліни «Практикум з народного танцю»;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність;
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки народно-сценічного танцю в процесі виконавської діяльності;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

4. Тематичний план навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		
		Лекції	Практичні	Самостійні
І семестр				
І. Змістовий модуль. Постановка комбінацій біля станка та на середині зали.				
Вивчення та відпрацювання екзерсису біля станка в характері танців народів світу. Постановка комбінацій викладачем.	22		14	8
Методика складання комбінацій (студентами) на середині.	14		12	2
Методичне складання (студентами) уроку народно-сценічного танцю.	20		10	10
Модульний контроль			4	
Разом:	60 год		36	20

ВСЬОГО за 1 семестр	60 год.		36	20
II семестр				
II. Змістовий модуль. Постановка етюдів в характері танців народів світу.				
Ознайомлення з особливостями виконання рухів різних народностей.	4		4	
Складання студентами етюдів народів Європи.	8		6	2
Складання студентами етюдів народів світу.	10		10	
Характерні особливості при постановці етюдів з народного танцю	4		4	
Модульний контроль	4			
Семестровий контроль	30			
Разом:	60		24	2
Форма контролю – Екзамен				
ВСЬОГО за 2 семестр	60		24	2

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I

Постановка комбінацій біля станка та на середині зали.

Тема: № 1. Вивчення та відпрацювання екзерсису біля станка в характері танців народів світу.

1. Практичний модуль.

План:

1. Вивчення комбінацій біля станка на матеріалі танців народів світу:

- присідання, вправи на розвиток рухливості стопи;
- маленькі кидки;
- коло ногою по підлозі та каблучна вправа;
- м'які розгортання ноги та підготовка до «вірьовочки»;
- вправи з ненапруженою стопою;
- вистукування;
- відкривання ноги на 90 градусів;
- великі кидки.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно написаних рефератів та методики вивчених рухів).

Тема: № 2. Методика складання комбінацій на середині зали.

1. Практичний модуль.

План:

1. Загальна характеристика танців та їх класифікація.
2. Положення рук та ніг в танцях народів світу.
3. Ходи та рухи танців.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ вивчених вправ.

Тема: № 3. Методичне складання уроку народного танцю.

1. Практичний модуль.

План:

1. Загальна характеристика уроку народного танцю
2. Методика викладання народного танцю

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ складених комбінацій та фрагменту уроку.

Змістовий модуль II

Постановка етюдів в характері танців народів світу.

Тема: № 4. Ознайомлення з особливостями виконання рухів різних народностей.

1. Практичний модуль.

План:

1. Особливості виконання фольклорних танців.
2. Види та класифікація народних танців за регіонами танців.
3. Сценічна форма для фольклорного танцю.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Тема: № 5 . Складання студентами етюдів народів Європи (Угорщина, Румунія, Болгарія, Іспанія, Італія, Словаччина).

1. Практичний модуль.

План:

1. Основні позиції та положення рук.
2. Положення рук у парних танцях.
3. Рухи рук.
4. Вивчення елементів іспанських танців.
5. Вивчення етюду.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно написаних рефератів та методики вивчених рухів).

Тема: № 6 . Складання студентами етюдів народів світу (Мексика, Америка, Індія, Китай, Схід).

1. Практичний модуль.

План:

1. Положення рук, ніг, голови та корпусу у циганському танці.
2. Положення виконавців в парі.
3. Вивчення основних рухів.
5. Вивчення етюду.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно написаних рефератів та методики вивчених рухів).

Тема: № 7 Характерні особливості при постановці етюдів з народного танцю

1. Практичний модуль.

План:

1. Вивчення етюду.

2. Модуль самостійної роботи: записати методику виконання вивчених рухів у зошити для самостійних робіт.

Форма контролю: практичний показ вивчених рухів, усне опитування (питання для опитування складаються згідно написаних рефератів та методики вивчених рухів).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 1		Семестр 2	
			Модуль 1,2		Модуль 3,4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування практичних занять	1	18	18	1	12
2.	Робота на практичних заняттях	10	18	180	10	120
3.	Виконання самостійної роботи	5	4	20	1	5
4.	Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
	Разом		-	268		187
Максимальна кількість балів: $268+187= 455$						
Розрахунок коефіцієнта: $455: 60 = 7,58$						

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Постановка комбінацій біля станка та на середині зали.		
Вивчення та відпрацювання екзерсису біля станка в характері танців народів світу.	Вивчити та відпрацювати комбінації біля станка за завданням педагога	10
Методика складання комбінацій на середині.	Вивчити та відпрацювати комбінації на середині зали за завданням педагога	5
Методичне складання уроку народно-сценічного танцю.	Законспектувати та структурувати методику складання уроку народно-сценічного танцю	5
Змістовий модуль II. Постановка етюдів в характері танців народів світу.		

Складання студентами етюдів народів Європи	Скласти етюд народно-сценічного танцю (за завданням педагога)	5
<i>Разом: 22 год.</i>	<i>Разом: 25 балів</i>	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульна контрольна робота №1, 2

Тема «**Постановка комбінацій біля станка та на середині зали.**»

1. Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірне виконання екзерсису біля станка.
2. Продемонструвати методично вірне виконання комбінацій на середині залу.
3. Проаналізувати одну з комбінацій екзерсису (за завданням викладача), розкласти музично та вказати можливі помилки при виконанні.

Модульна контрольна робота №3, 4.

Тема «**Методика виконання рухів танців народів Прибалтики**»

Форма: практичний показ. Максимальна кількість балів 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірне виконання екзерсису біля станка та на середині зали.
2. Продемонструвати самостійно створений танцювальний етюд.

Критерії оцінювання МК №1, МК №2, МК №3, МК №4:

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент вільно володіє методикою виконання вправ біля станка та на середині зали. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи національних танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди. Досконало володіє визначеною викладачем віртуозною технікою. Побудував етюд за завданням педагога, сам приймав в ньому участь та вивчив його зі студентами групи.

19-22	Студент знає методику та призначення тренувальних вправ біля станка та на середині зали народного танцю. Технічно виконує вивчену лексику національних танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки. Володіє визначеною викладачем віртуозною технікою. Побудував етюд за завданням педагога та вивчив його зі студентами групи.
15-18	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вправ біля станка та на середині зали. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах. Володіє визначеною викладачем віртуозною технікою, але окремі технічні прийоми не відпрацьовані. Був співавтором етюду за завданням педагога, сам приймав участь.
10-14	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання тренувальних вправ біля станка і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях.. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє уваги синхронності, ансамблевості. Був співавтором етюду.
7-9	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання вправ біля станка, не використовує термінологію з народно-сценічного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів. Схематично володіє 1-2 вправами віртуозної техніки. Був виконавцем 1-2 етюдів.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є екзамен у вигляді практичного показу вивченого матеріалу.

До складання екзамену допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою навчальної дисципліни

«Практикум з народного танцю» 5 курс, і які за результатами проміжного контролю сумарно набрали не менше 35 балів. Студенти які набрали менше ніж 35 балів, до складання екзамену не допускаються.

6.5. Орієнтовний перелік завдань для семестрового контролю.

1. Продемонструвати вільне володіння методикою виконання вправ біля станка в характері танців різних народів:
  - напівприсідання та глибокі присідання (demi plies et grand plies);
  - вправи для розвитку рухливості стопи (battement tendu);
  - каблучні вправи;
  - маленькі кидки (battement tendu jete);
  - коло ногою по підлозі (rond de jambe et rond de pied par terre);
  - м'які розвороти ноги (battement fondu);
  - підготовка до «віршовочки»;
  - вправи з ненапруженою стопою (flik-flac);
  - відкривання ноги на 90* (battement developpe);
  - вправи на вистукування;
  - великі кидки (grand battement jete);
  - піднімання на пів пальці, розтяжки, перегинання корпусу та підготовчі рухи до складних технічних вправ.
2. Продемонструвати технічно-скоординовані, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури хореографічні рухи на середині залу:
  - обертання по діагоналі та на середині залу;
  - комбінацію танцювальних рухів на середині залу.
3. Побудувати етюд в характері народно-сценічного танцю (за завданням педагога) та вивчити його зі студентами групи.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

6.7 Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., практичні заняття – 60 год.,
самостійна робота – 22 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль I (9 семестр)				Змістовий модуль II (10 семестр)			
Назва модуля	Постановка комбінацій біля опори та на середині зали.				Постановка етюдів в характері танців народів світу.			
Кількість балів за модуль	<i>268 балів</i>				<i>187 балів</i>			
Теми практичних занять	Вивчення та відпрацювання комбінацій танців народів світу <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу у Всього- 77 балів</i>		Методика складання комбінацій на середині. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу у Всього- 66 балів</i>	Методичне складання уроку народно танцю. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 55 балів</i>	Ознайомлення з особливостями виконання рухів різних народностей <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 22 бали</i>	Складання студентами етюдів народів Європи. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 33 бали</i>	Складання студентами етюдів народів світу. <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 55 балів</i>	Характерні особливості постановці етюдів з народно танцю <i>(відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 22 бали</i>
Самостійна робота	<i>10 балів</i>		<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>				<i>5 балів</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1, 2, <i>(50 балів)</i>				Модульна контрольна робота № 3,4 <i>(50 балів)</i>			

Коефіцієнт – 7,6

7. Рекомендовані джерела.

Основна література:

1. Богаткова Л. Н. «Танцы разных народов». Типография «Красное знамя» изд-ва «Молодая гвардия». Москва. 1958. – 279 с.
2. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды : учеб. пособие для студ. хореограф. фак. вузов культуры и искусств / Г.П. Гусев. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 232 с.: ил.: ноты.
3. Зайцев Є., Колесниченко Ю. «Основи народно-сценічного танцю». Новий додаток до навчального посібника Є. Зайцева, Ю. Колесниченка «Основи народно-сценічного танцю» для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 88 с.
4. Лопухов А. Основы характерного танца / А. Лопухов, А. Ширяев, А. Бочаров. – Л. – М., 1939.

Додаткова література

1. Зацепина К., Климов А., Рихтер К., Толстая Н., Фарманянц Е. «Народно-сценический танец». Народно-сценический танец. Ч.1-я. Учеб.-метод. пособие для средних спец. и высших учебных заведениях искусств и культуры. М., «Искусство», 1976.
2. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: [навчально-методичний посібник] / упор. : С.В. Куценко – Умань ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438с.
3. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. – Частина друга / В.Ф. Володько: Навчально-методичний посібник. – К.: ДАКККіМ, 2003. – 123с.
4. Камін В.О. Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. – К.: ДАКККіМ, 2008. – 151 с.